

Stichting Nederlandse
Natuurhistorische Collecties

CONCEPT INHOUDELIJK JAARVERSLAG 2020

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
LEDEN, DAGELIJKS BESTUUR en ONDERSTEUNING	3
PROJECTEN	3
Leren doe je Samen	
Natuurschatten – natuurhistorische collecties in Nederlandse musea	
Vrijwilligersproject 'Aandacht voor de vrijwilliger'	
Stadsnatuur voor iedereen	
HET JAAR 2020 IN DE SNNC-MUSEA	5
FINANCIEN (zie separate Jaarrekening 2020).	

VOORWOORD

De Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties (SNNC) verbindt 12 musea met een natuurhistorische collectie, van Leeuwarden tot Maastricht en van Leiden tot Enschede. De SNNC is in 2010 opgericht om het belang van de collecties te behartigen. In de afgelopen jaren is de aandacht verbreed naar presentaties, educatie en online verbinding.

Het jaar 2020 was dramatisch voor de museumsector en dus ook voor de leden van de SNNC. De Coronamaatregelen zorgden ervoor dat de musea het grootste deel van het jaar gesloten moesten blijven. Het is indrukwekkend om te zien met hoeveel veerkracht de musea deze uitdaging het hoofd hebben geboden, maar de (financiële) problemen ijlen voorlopig nog na.

Een hoogtepunt voor de SNNC in 2020 was de publicatie 'Natuurschatten – natuurhistorische collecties in Nederlandse musea', geschreven door Fred de Ruiter – liefhebber en kenner van onze museumsector. De SNNC is co-uitgever van dit boek en heeft intensief met de auteur van het boek samengewerkt en fondsen geworven om productie en publicatie mogelijk te maken.

Het was een moeilijk jaar, waarin opnieuw de waarde is gebleken van dit samenwerkingsverband als platform voor uitwisseling van kennis en ervaring. We zien uit naar een spoedig herstel van de sector en nieuwe gezamenlijke projecten.

Paul Voogt, voorzitter

LEDEN, DAGELIJKS BESTUUR en ONDERSTEUNING

De volgende natuurmusea en musea met een natuurhistorisch collectie participeren in de SNNC (in 2020 waren er geen wijzigingen):

De Museumfabriek (Enschede), Ecomare (Texel), Museon (Den Haag), Museum De Bastei (Nijmegen), Natura Docet Wonderryck Twente (Denekamp), Naturalis (Leiden), Natuurhistorisch Museum Rotterdam, Natuurhistorisch Museum Maastricht, Natuurmuseum Brabant (Tilburg), Natuurmuseum Fryslân (Leeuwarden), Teylers Museum (Haarlem), Universiteitsmuseum Utrecht.

In 2020 vond een wijziging plaats in de samenstelling van het dagelijks bestuur. Penningmeester Edwin van Huis trad na twee termijnen statutair af en werd opgevolgd in dezelfde functie door Peter Schalk. Zodoende bestond het dagelijks bestuur uit:

Paul Voogt, Universiteitsmuseum Utrecht (voorzitter)

Peter Schalk, Naturalis (penningmeester)

Kees Moeliker, Natuurhistorisch Museum Rotterdam (secretaris)

Lieke Dekker was ook in 2020 (parttime) coördinator van het project 'Leren doe je samen'.

PROJECTEN

Leren doe je Samen

Met Leren doe je Samen organiseren we trainingsdagen en inspiratiebijeenkomsten om de kwaliteit van museumeducatie te vergroten. 2020 was een wat ander jaar dan de voorgaande jaren. Op één bijeenkomst na moest alles digitaal. Zo zijn vier bijeenkomsten met de kerngroep digitaal gehouden en dit gold ook voor de uitvoerders- en ontwikkelaarstraining. Een enerverend jaar voor alle musea en de educatiemedewerkers, waarin we met LDJS veel voor elkaar hebben kunnen betekenen onder andere met het digitaal bereiken van scholen.

Bijeenkomsten - De kerngroep van Leren doe je Samen kwam op 2 maart nog fysiek bij elkaar met 15 educatoren. De overige vier bijeenkomsten werden noodgedwongen online gehouden, maar waren daarmee niet minder waardevol. De musea moesten sluiten en daarbij kwamen vragen op; hoe schakelen we om naar 1,5 meter activiteiten? Hoe kunnen we scholen blijven bereiken? En wat zijn ieders ervaringen met deze corona-periode? Tijdens en buiten de bijeenkomsten vormden we een klankbord voor elkaar en wisselden ideeën uit. Zo ook over online-lessen. Bij meerdere musea zijn dit jaar digitale activiteiten ontwikkeld (of nog in ontwikkeling) om scholen te kunnen blijven bereiken. Hierbij hebben we veel informatie met elkaar uitgewisseld om zoveel mogelijk van elkaar te leren.

Trainingsdagen - Bij de trainingsdag voor educatief ontwikkelaars waren zo'n 60 ontwikkelaars digitaal aanwezig. Zowel leden van de SSNC als de VSC deden mee aan de training van Tessa Vossen over de verbinding tussen ontwerpend en onderzoekend leren. 'Super dat de training online doorgang kon vinden, heb weer veel opgestoken!' Ook de landelijke trainingsdag was dit jaar digitaal. Zo'n 100 educatief begeleiders en ontwikkelaars uit het hele land keken mee met de presentatie van Pedro de Bruyckere over de kunst van het inspireren. De reacties waren enthousiast 'Leuk om elkaar weer te zien! Goede spreker waar we zeker ideeën van meenemen. In één woord passie!'

Maand van het meekijken - Fysiek een kijkje nemen bij een ander museum en zien hoe een les door een andere educator wordt gegeven, was dit jaar helaas niet mogelijk. Daardoor heeft de maand van het meekijken geen doorgang kunnen vinden.

Vrijwilligersproject 'Aandacht voor de vrijwilliger'

In september 2020 is het vrijwilligersproject 'Aandacht voor de vrijwilliger' gestart, met financiering van het Mondriaan Fonds. Alle leden, met uitzondering van De Museumfabriek doen mee, aangevuld met de Hortus Botanicus Leiden. Doel van dit project is om de educatieve kwaliteit van de vrijwilligers te verhogen. Hiervoor is een inventarisatie gedaan onder de twaalf deelnemende musea en hun vrijwilligers om te kijken waar de musea en vrijwilligers behoefte aan hebben. Een aantal

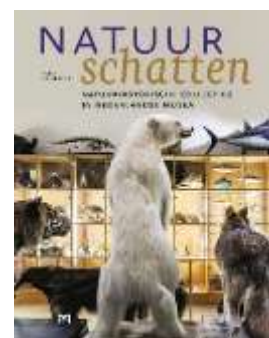
onderwerpen kwam hierbij naar voren zoals; Waar bestaat een goede training voor vrijwilligers uit? Wat kan ik als vrijwilliger van anderen leren en hoe pak ik dit aan? Hoe kan ik diversere vrijwilligers werven? Hoe houd ik mijn vrijwilligers betrokken, ook in coronatijd? Hoe ziet een goed vrijwilligersbeleid eruit? Wat kunnen we hierin van elkaar leren? Oftewel; veel vragen waar we elkaar het komende jaar bij gaan helpen!

In een digitale bijeenkomst in december kwamen de vrijwilligerscoördinatoren bij elkaar om elkaar te leren kennen en te bespreken hoe we dit project met elkaar gaan aanpakken. Daarbij besloten we bijeenkomsten te organiseren om ervaringen te delen en twee werkgroepen op te richten; één voor de vragen over vrijwilligersbeleid en één om een vrijwilligerstraining te ontwikkelen. Dit alles leidt volgend jaar tot meer kennisdeling en meer betrokkenheid van vrijwilligers bij de nieuwe en al bestaande trainingen.

Natuurschatten – natuurhistorische collecties in Nederlandse musea

Dit boekproject brengt de geschiedenis van de Nederlandse natuurhistorische museumsector voor het eerst in samenhang in kaart. Fred de Ruiter – liefhebber en kenner van natuurmusea – werkte meer dan tien jaar aan een uitgebreid manuscript. De SSNC heeft zich ingespannen om het niet in een la te laten verdwijnen maar het professioneel uit te geven. Dit is in 2020 gelukt in samenwerking met Uitgeverij Matrijs en dankzij financiële steun van Prins Bernhard Cultuurfonds, J.E. Jurriaanse Stichting, De Frans Mortelmans Stichting, Stichting Hugo de Vries Fonds en de Heimans en Thijssen Stichting. Het boek verscheen op 30 juni en de presentatie was online, zoals gebruikelijk tijdens de coronacrisis. Er verschenen lovende besprekingen in Trouw (31 juli; 'Fred de Ruiter schreef een boek over natuurhistorische collecties in Nederlandse musea. Saai? Allerm minst') en NRC (4 december; 'Leven in de musea der natuur').

Stadsnatuur voor iedereen

In 2020 startte de SNNC de voorbereidingen en fondsenwerving van nieuwe samenwerkingsproject 'Stadsnatuur voor iedereen' met het doel om een zo divers mogelijk publiek te interesseren voor natuur in de stad. In de meeste SNNC-musea zal in 2022 een expositie verschijnen met veel grappige, herkenbare en ook bizarre voorbeelden van stadsnatuur – bijvoorbeeld meerkoetnesten met mondkapjes, spinnen die handig gebruik maken van kunstlicht dat insecten aantrekt of behangersbijen die bloempotten gebruiken als kraamkamer. Vanuit een positieve invalshoek wordt getoond wat je als plant, dier of mens moet kunnen om te overleven in de stad. Iedereen kan meedoen door in de eigen omgeving waarnemingen te doen en die door te geven. Samen met diverse wetenschappers, educatieve experts en vrijwilligers krijgen deelnemers een idee welke soorten in de stad leven en hoe het ervoor staat met de natuur in hun eigen buurt. Families, scholen en andere geïnteresseerden kunnen zien hoe de waarnemingen door wetenschappers worden gebruikt en ervaren wat ze zelf kunnen doen om de omstandigheden voor stadsnatuur – en daarmee ook voor mensen – te verbeteren. Dit project wordt financieel ondersteund door het Mondriaan Fonds.

HET JAAR 2020 IN DE SNNC-MUSEA

Museum De Bastei (24.436 bezoekers)

Ook De Bastei kampte met de gevolgen van het coronavirus: een sluiting, gedeeltelijk open, weer een sluiting, weer open met restricties en weer een sluiting. Desondanks kwam nog de helft van het normale aantal bezoekers naar het museum. Een mooi bewijs dat bezoekers het museum graag bezoeken. Een ander teken kwam van de Kidsproof-erkenning: voor de eerste keer en direct met de hoogste score van heel Gelderland!

In de expositie Verbeelding van de Waal brachten we het verleden van de Waal op een vernieuwende manier tot leven. Verder ontwikkelden we twee nieuwe 'coronaproof' speurtochten: Willem Waalwachters zoektocht voor buiten en Kanonnen Karel en het verborgen buskruit voor in het museum. Met digitale uitingen probeerden we in beeld te blijven bij onze achterban.

In de lockdown-periodes stonden de meeste activiteiten op een laag pitje, maar een activiteit als Operatie Steenbreek ging juist wel door, omdat veel bewoners hun tuin aanpakten in coronatijd. Dat resulteerde in bijna 100.000 verwijderde tegels! Ook aan het Natuur- en Milieu Educatie namen nog bijna 10.000 leerlingen deel aan verschillende programma's. Daarnaast begeleidden we zes scholen met duurzaamheid op weg naar 'Eco-School'-certificering.

Het personeel hield zich in de eerste lockdown bezig met het 'coronaproof' maken van het museum. Dat resulteerde in een eenrichtingsroute met pijlen op grond en wanden, ontsmettingsmiddelen (niet alleen bij de entree, maar ook bij de interactieve presentaties), een online ticketverkoop en begeleiders op zaal die een oogje op de afstandsmaatregel hielden.

We mochten een mooie schenking van ruim 100 opgezette vogels in ontvangst nemen. Daarin zaten bijzondere exemplaren, zoals een raaf en een kwak. Voor het digitaliseringstraject 'Schatkamers van Gelderland' van het samenwerkingsverband CollectieGelderland maakten we een 3D-scan van de schedel van de wolharige mammoet. De scans zijn onderdeel van de rondreizende Virtual Reality Game over de geschiedenis van Gelderland en te zien op www.collectiegelderland.nl/schatkamers/prehistorie.

Door het wegblijven van de bezoekers en het moeten annuleren van allerlei activiteiten ging het financieel een stuk minder dan in 2019. Wij zijn de verschillende overheden (gemeente Nijmegen, provincie Gelderland en de Rijksoverheid bij monde van het Mondriaan Fonds) daarom zeer erkentelijk dat zij een groot deel van die verliezen opvingen.

Universiteitsmuseum Utrecht (11.920 bezoekers)

In 2020 is gestart met de verbouwing om in 2022 te heropenen als hét onderzoeksmuseum van Nederland. De voorziene sluiting van het museum, in verband met de start van verbouwingswerkzaamheden in april 2020, werd door de ingang van de Covid-maatregelen vervroegd naar 13 maart 2020. Ook de schoolbezoeken en evenementen op locatie kwamen stil te liggen. In de eerste twee maanden van 2020 ontvingen we, net als in 2019, in totaal ruim 10.000 bezoekers. Vanaf september waren er evenementen op locatie, die trokken gezamenlijk een kleine 1.200 bezoekers. In het voorjaar 2020 werd, geheel volgens planning, begonnen met het inpakken en verhuizen van onze collectie om een leeg museum achter te laten voor de start van de verbouwing.

Het nieuwe UMU kent bij heropening vijf semipermanente zalen die een levendig beeld geven van de breedte van onderzoek aan de Universiteit Utrecht en hoe onderzoekers aan het werk zijn. De natuurhistorische collectie wordt gebruikt om de bezoeker te leren kijken en vergelijken in de zaal Mens & Dier.

Mens en dier hebben een bijzondere verhouding met elkaar. Bij geneeskunde, diergeneeskunde en biologie wordt hier onderzoek naar gedaan. De lange geschiedenis van de Universiteit Utrecht rond dit onderzoek is terug te zien in de veelzijdige collectie op het gebied van natuurlijke historie, vergelijkende anatomie én de enige collectie diergeneeskunde van Nederland. De zaal omvat een mix van historische elementen en hedendaags onderzoek. Bezoekers kijken bij binnenkomst hun ogen uit. De opgezette dieren spreken tot de verbeelding en ze kunnen meteen aan de slag met vergelijken.

Het museum heropent in het najaar van 2022. Tot die tijd blijft het UMU zichtbaar, door programmering elders in de stad Utrecht, door museumeducatie op school en door het museum online op www.umu.nl.

Natuurhistorisch Museum Rotterdam (33.995 bezoekers)

Dat er in het jaar 2020 toch nog bijna 34.000 bezoekers naar Het Natuurhistorisch zijn gekomen – de helft minder dan in 2019 – laat zien dat het publiek het museum ondanks de coronapandemie en bijna 16 weken met een gesloten deur toch trouw bleef. We konden dankzij de uitvoering van het door de Museumvereniging opgestelde protocol ons publiek na de eerste lockdown een veilig museumbezoek bieden. Buitenlandse toeristen moesten we missen, en ook het aantal schoolklassen

liep sterk terug. Rondleidingen, lezingen, andere groepsactiviteiten en de zaalverhuur gingen niet meer. Toch wisten we met wat schuiven, indikken en fijne medewerking van bruikleengevers acht kleine wisseltentoonstellingen te programmeren, en kreeg de tentoonstelling 'Vaccineren Ja!/Nee?' een verlenging met een zeer actuele corona-update, gesponsord door Pfizer.

Van de verplichte museumsluiting hebben we gebruik gemaakt door de publiekstoiletten (na 25 jaar trouwe dienst) te moderniseren, met het voordeel dat er nu ook (bij het kleine kamertje passende) collectiestukken te zien zijn. De museumwebsite onderging een metamorfose, en we zorgden met digitale edities van Het Natuursprekuur en met een serie educatieve filmpjes in en rond het museum dat we online beter zichtbaar werden. Dat gold ook voor de collectie die door een nieuwe versie van de database efficiënter aansluit op het online collectieplatform GBIF en daardoor voor iedereen beter toegankelijk is. Voor het voortgezet onderwijs werd een online quiz aan het lesaanbod toegevoegd.

Digitale collectieregistratie kon ook vanuit huis en dat zorgde voor een flinke toename van het aantal records. Uitermate prettig was de actie waarmee de Gemeente Rotterdam ons externe depotgebouw een maatschappelijke herbestemming gaf. Hierdoor konden we de ruimte blijven huren, na enige jaren van onzekerheid.

Ecomare (150.186 bezoekers)

De bezoekersaantallen waren tot medio maart uitstekend. De wekenlange sluiting en bezoekersaantalsbeperking zorgden echter voor een flinke terugval die op jaarbasis 45% minder bezoekers dan in 2019 opleverde.

In de eerste lockdown-periode werd de laatste hand gelegd aan de nieuwe tentoonstelling 'Wonderlijk Wad'. Deze tentoonstelling gaat over allerlei facetten van UNESCO Werelderfgoed Waddenzee. Over het belang van het gebied voor de dieren die er voorkomen, over de sleutelsoorten die een grote invloed hebben op het ecosysteem en over de geschiedenis van het gebied. Naast spelletjes en films kan de bezoeker voor meer verdiepende informatie terecht op tal van aanraakschermen.

Er zijn in 2020 geen bijzondere stukken aan de collectie toegevoegd. Een skelet van een tuimelaar is door Naturalis in permanente bruikleen gegeven voor in de walvistentoonstelling. De conservatoren hebben in 2020 flinke voorderingen gemaakt met de digitale ontsluiting van de collectie. Na de topstukken zijn de fossiele botten, de vogeleieren en -skeletten en de opgezette zoogdieren gecontroleerd en gefotografeerd. Dit was een omvangrijke klus waar nu tijd voor was.

Een zeer bijzondere gast in de opvang van Ecomare betrof een levende maanvis die in de NIOZ-haven werd gevonden. Deze maanvis verbleef rond de jaarwisseling enkele weken in het zeeaquarium. Helaas overleed het dier in januari 2021.

De Museumfabriek (33.000 bezoekers)

Ten gevolge van de Covid-19 pandemie ontving De Museumfabriek slechts een fractie van het aantal bezoekers van andere jaren. Na een hele tijd gesloten geweest te zijn, werd het museum beperkt opengesteld in de zomer en najaar. Er draaiden geen bijzondere programma's, omdat activiteiten voor een groot deel door vrijwilligers worden uitgevoerd. Die bleven noodgedwongen thuis en toen de beperkingen versoepeld werden, luidde ons advies om toch thuis te blijven.

Het weinige personeel dat nog in het museum aan het werk was, werd ingezet voor verhuis- en ombouwwerkzaamheden. In 2021 start een verbouwing waarbij een collectiecentrum gerealiseerd wordt, inclusief een nieuw te realiseren collectiedepot. Uitgangspunt hierbij is dat alle werkzaamheden in het museum zichtbaar zijn voor het publiek. Dus ook het werk dat vrijwilligers doen met de collectie, bijvoorbeeld determineren van vlinders. Werkzaamheden die betrekking hadden op deze verbouwing werden – in plaats van door verhuizers – door het eigen personeel uitgevoerd. In de vaste presentatie werden de kleine deeltentoonstellingen (Wunderkammers) opnieuw bekeken, soms opnieuw ingericht en veel teksten zijn verbeterd en aangepast.

Natuurmuseum Brabant (47.326 bezoekers)

Een vreemd door corona bepaald jaar: na de bijzonder goede maanden januari en februari met meer dan 20.000 bezoekers volgde maar liefst 3 lockdowns met in totaal 20 weken sluiting. De nadruk in 2020 lag op het oevereind houden museum zonder eigen inkomsten en het fijn en veilig laten plaatsvinden van bezoek zodra het weer kon. Er is gebruik gemaakt van de sluiting om zaken aan te pakken die juist moeilijk zijn als het museum open is, zoals het behandelen van de vloeren van tentoonstellingszalen, het schilderen van wanden in de publieksruimtes en het verbeteren van toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking.

De speciaal ingerichte fototentoonstelling 'Yellowstone, kracht en pracht van de wilde aarde' liep als een lint door het hele museum en trok bezoekers 'automatisch' langs de nieuwe eenrichtingsroute. In de nieuwe wisselzaal is de bijzonder mooie tentoonstelling 'Comedy Wildlife Photography Awards 2020', aangevuld met opgezette exemplaren uit onze eigen collectie, helaas maar kort te zien geweest wegens de verplichte sluitingen.

Op collectiegebied is een nieuw depot ingericht voor het herbarium en de deelcollectie stenen en mineralen. In 2021 volgt een nieuw depot voor fossielen en schelpen en staat een herindeling van het geleedpotigendepot op het programma. Er zijn aanvullende datasets gepubliceerd op GBIF en de

collectie is aanzienlijk aangevuld met schenkingen en losse aanwinsten.

Naturalis (295.000 bezoekers)

Het museum ging open, dicht, weer open in beperkte modus en later weer dicht. Dit leidde niet alleen tot een forse daling van onze inkomsten, het was en is vooral een mentale beproeving voor onze organisatie. We hebben ons in rap tempo weten aan te passen aan de nieuwe omstandigheden van de lockdowns in hun verschillende gradaties. Gelukkig hebben we geen mensen hoeven te ontslaan.

Ondanks alle beperkingen kwamen toch nog 295.000 bezoekers. De Koning bezocht Naturalis ter gelegenheid van onze 200ste verjaardag die we vierden tijdens het Gala van de Biodiversiteit, met de opening van onze jubileumtentoonstelling 'Van onschatbare waarde'. We wonnen de European Museum of the Year award 2021 en de Museumprijs 2020.

Begin mei kregen we te horen dat het programma ARISE door zou gaan. Onze grote wens om een systeem te ontwikkelen waarmee we razendsnel soorten kunnen identificeren en monitoren in de natuur, gaat daarmee in vervulling. We zijn een nauwe samenwerking gestart met het NIOO, het NIOZ en het Westerdijk Instituut: het Centre of Excellence for Netherlands Biodiversity Research. Dat we goed bezig zijn, werd bevestigd door de externe evaluatie van ons onderzoek in november. Een internationale commissie heeft de kwaliteit van ons onderzoek beoordeeld als 'excellent' en 'world class'.

Veel schoolbezoeken zijn geannuleerd. De ontwikkeling van nieuwe schoolprogramma's heeft vertraging opgelopen. In november hebben onze educatieve begeleiders op scholen in Leiden workshops verzorgd. Er is een aantal nieuwe online programma's ontwikkeld, inclusief extra voorbereidend materiaal voor in de klas. De online platforms 'Verwonder om de hoek' en 'Natuur om de hoek' zijn onverminderd doorgegaan. De website Natuurwijzer had een recordjaar met 312.000 unieke bezoekers. De site werd uitgebreid met nieuwe thema's, artikelen en portretten. Voor het Natuurlab hebben we de leerlingomgeving ontwikkeld. Onder de titel 'Natuur om de hoek' werkt Naturalis in samenwerking met lokale basisscholen aan een leerecosysteem voor natuureducatie. Leerlingen uit groep 5 tot en met 8 worden enthousiast gemaakt om de natuur in hun buurt te onderzoeken en uitgedaagd om buiten school ook actief met de natuur bezig te zijn.

Natuurmuseum Fryslân (38.432 bezoekers)

Vanaf begin 2020 werd gewerkt aan de opbouw van de tentoonstelling 'GIF - oog in oog met levende giftige dieren'. Deze tentoonstelling is twee weken succesvol open geweest en trok ruim 10.000 bezoekers, waarna het museum moest sluiten in verband met Covid-19. Later in het jaar konden tijdens openstelling onder beperkende maatregelen nog eens 28.000 bezoekers worden verwelkomd. Er werden voorbereidingen getroffen de tentoonstelling GIF te verlengen. In de zomerperiode was de 'OnderWaterSafari', een educatieve attractie waarbij bezoekers in een voertuig de onderwaterwereld van Fryslân verkennen, vrijwel volledig uitverkocht.

Het was een tijd niet mogelijk vrijwilligers aan de collectie te laten werken. Deze periode werd gebruikt voor reorganisatie van het collectieregistratiesysteem. Ook werd een collectie van circa 10.000 insecten, vooral wilde bijen uit Noord-Nederland, in ontvangst genomen.

Behalve door het coronavirus was 2020 ook in andere opzichten een roerig jaar. In de zomer verminderde de Provincie Fryslân haar jaarlijkse subsidie aan het museum met een derde in het kader van het bieden van 'een blijvend en vernieuwend podium voor een hoogwaardig en bruisend cultureel Fryslân'. De directeur werd in oktober door de Raad van Toezicht op non-actief gesteld in afwachting van een gerechtelijke uitspraak. Taken van de directeur werden tijdelijk door stafleden overgenomen.

Teylers Museum (70.468 bezoekers)

In de lange geschiedenis van Teylers Museum was 2020 een uitzonderlijk jaar. Vanwege het coronavirus was het museum in totaal 111 dagen gesloten voor publiek en halveerde het bezoekersaantal. Het jaar startte veelbelovend met 'Dinomakers', een publiekslieveling bij families met kinderen. Door verlenging kon de tentoonstelling na de langdurige sluiting alsnog in de zomerperiode bezocht worden. De internationale tentoonstelling 'John Constable' opende in het najaar en trok, binnen de geldende beperkingen, veel bezoekers. Tijdens de lockdown wist Teylers Museum met live rondleidingen op Instagram, blogs en andere activiteiten een groot online publiek te bereiken.

De restauratie van de Fossielenzalen kon door de sluiting versnellen. Als onderdeel hiervan zijn de fossielen op zaal gedigitaliseerd, waardoor de paleontologische collectie nu voor een groot deel ontsloten is op de museumwebsite. Omdat de digitale toegankelijkheid van de collecties steeds belangrijker wordt, heeft het museum het NDE-manifest ondertekend als onderdeel van het online collectieproject 'Inventief!' samen met enkele wetenschapsmusea. Verder trad Teylers Museum in september toe tot het platform Musea Bekennen Kleur en richtte het in oktober samen met de Kunstkamera in Sint-Petersburg en de Franckesche Stiftungen in Halle de Alliance of Early Universal Museums op, gericht op musea met authentieke en universele collecties, gesticht vóór 1800.

Tijdens de lockdown liep de restauratie van het Pieter Teylers Huis gewoon door. In dit voormalige woonhuis van de grondlegger van Teylers Museum kunnen bezoekers vanaf 5 december 2021 ontdekken op welke manier Pieter Teylers Verlichtingsidealen nog steeds actueel zijn.

Museon (81.754 bezoekers)

2020 zal waarschijnlijk een van de meest ingrijpende jaren in de geschiedenis van het Museon worden. Begin maart werd duidelijk dat het coronavirus een enorm effect had op de volksgezondheid wereldwijd. Het museum is drie keer een periode dicht geweest, we hebben in 2020 daardoor slechts 42 % van de begrote bezoekers ontvangen met als gevolg een enorme daling van onze entree- en andere publieksinkomsten met 40 %. Door steun van de rijks- en lokale overheid bleef het financiële effect beperkt.

In 2020 is gewerkt aan de voorbereiding en besluitvorming voor de fusie van Museon met het Omniversum, met wie we al 35 jaar als 'achterburen' een vrijwel identiek motto delen: "Ontdek de wereld, ronduit spectaculair." De fusie zal z'n beslag krijgen op 1 januari 2022.

Museon organiseerde in 2020 twee grote wisseltentoonstellingen, 'Otzi – onderzoek naar een ijsmummie' en 'Music! – van Beethoven tot Beyonce', en kleinere wisseltentoonstellingen met onze vaste partners National Geographic en De Groene Camera.

Het aantal objecten dat via de website van het Museon te raadplegen is steeg in 2020 met 1.922 objecten naar een totaal aantal van 88.498. De collectie is ook toegankelijk via de websites van de Collectie Nederland en Europeana. De collectie groeide in 2020 door diverse schenkingen en een aantal aankopen met in totaal 245 objecten. Een bijzondere schenking waren de tekeningen van Adolf Melchior uit Afrika en het Amazonegebied. Deze tekeningen vormen een mooie aanvulling op de serie die het Museon al eerder geschonken kreeg.

Natuurhistorisch Museum Maastricht (@@@@@ bezoekers)

Info volgt.

Natura Docet Wonderryck Twente (@@@@@ bezoekers)

Info volgt.

FINANCIEN

Voor de financiën van de SNNC wordt verwezen naar de separate Jaarrekening 2020.

Stichting Nederlandse Natuurhistorische Collecties (SNNC)
Postbus 9517, 2300 RA Leiden
www.natuurmusea.nl